

II e III Liceo

a) brano in prosa

Isocrate rivolge i suoi insegnamenti a Demonico, figlio dell'amico Ipponico

Ἐν πολλοῖς μὲν, ὦ Δημόνικε, πολὺ διεστῶσας εὐρήσομεν τὰς τε τῶν σπουδαίων γνώμας καὶ τὰς τῶν φαύλων διανοίας, πολὺ δὲ μεγίστην διαφορὰν εἰλήφασιν ἐν ταῖς πρὸς ἀλλήλους συνηθείαις· οἱ μὲν γὰρ τοὺς φίλους παρόντας μόνον τιμῶσιν, οἱ δὲ καὶ μακρὰν ἀπόντας ἀγαπῶσιν, καὶ τὰς μὲν τῶν φαύλων συνηθείας ὀλίγος χρόνος διέλυσε, τὰς δὲ τῶν σπουδαίων φιλίας οὐδ' ἂν ὁ πᾶς αἰὼν ἐξαλείψειεν. Ἡγούμενος οὖν πρέπει τοὺς δόξης ὀρεγομένους καὶ παιδείας ἀντιποιοιμένους τῶν σπουδαίων ἀλλὰ μὴ τῶν φαύλων εἶναι μιμητὰς, ἀπέσταλκά σοι τόνδε τὸν λόγον δῶρον, τεκμήριον μὲν τῆς πρὸς ὑμᾶς εὐνοίας, σημεῖον δὲ τῆς πρὸς Ἰππόνικον συνηθείας· πρέπει γὰρ τοὺς παῖδας ὥσπερ τῆς οὐσίας οὕτω καὶ τῆς φιλίας τῆς πατρικῆς κληρονομεῖν.

Ὅρω δὲ καὶ τὴν τύχην ἡμῖν συλλαμβάνουσαν καὶ τὸν παρόντα καιρὸν συναγωνιζόμενον· σὺ μὲν γὰρ παιδείας ἐπιθυμεῖς, ἐγὼ δὲ παιδεύειν ἄλλους ἐπιχειρῶ, καὶ σοὶ μὲν ἀκμὴ φιλοσοφεῖν, ἐγὼ δὲ τοὺς φιλοσοφοῦντας ἐπανορθῶ.

Isocrate

b) brano in poesia

Edipo, nelle *Fenicie*, narra le proprie sventure

ὦ μοῖρ', ἀπ' ἀρχῆς ὥς μ' ἔφυσας ἄθλιον
καὶ τλήμον', εἴ τις ἄλλος ἀνθρώπων ἔφυ·
δν καὶ πρὶν ἐς φῶς μητρὸς ἐκ γονῆς μολεῖν
ἀγονον Ἀπόλλων Λαῖωι μ' ἐθέσπισεν
φονέα γενέσθαι πατρός· ὦ τάλας ἐγώ.
ἐπεὶ δ' ἐγενόμην, αὐθις ὁ σπείρας πατήρ
κτείνει με νομίσας πολέμιον πεφυκέναι·
χρῆν γὰρ θανεῖν νιν ἐξ ἐμοῦ· πέμπει δέ με
μαστὸν ποθοῦντα θηρσὶν ἄθλιον βορὰν·
οὐ σωζόμεσθα· Ταρτάρου γὰρ ὄφελεν
ἐλθεῖν Κιθαιρῶν εἰς ἄβυσσα χάσματα,
δαίμων ἔδωκε Πόλυβον ἀμφὶ δεσπότην.
κτανῶν δ' ἐμαυτοῦ πατέρ' ὁ δυσδαίμων ἐγώ
ἐς μητρὸς ἦλθον τῆς ταλαιπώρου λέχος
παῖδάς τ' ἀδελφοὺς ἔτεκον, οὓς ἀπώλεσα,
ἀρὰς παραλαβὼν Λαῖου καὶ παισι δούς.
οὐ γὰρ τοσοῦτον ἀσύνητος πέφυκ' ἐγώ
ὥστ' εἰς ἔμ' ὄμματ' ἔς τ' ἐμῶν παίδων βίον
ἀνευ θεῶν του ταῦτ' ἐμηχανησάμην.
εἶέν· τί δράσω δῆθ' ὁ δυσδαίμων ἐγώ;
τίς ἡγεμῶν μοι ποδὸς ὀμαρτήσσει τυφλοῦ;

Euripide